

Skæftetilpasning - justerbare skæfter

Justerbare skæfter bliver mere almindelige på nye geværer, og dermed har skytten mulighed for at tilpasse skæftet direkte. Det er umiddelbart en fordel, men det er vanskeligt at lave et fuldt justerbart skæfte, og alle justeringsmulighederne kan forstyrre dit fokus.

Et justerbart skæfte er et skæfte, hvor producenten giver mulighed for at justere en eller flere parametre direkte. Dette er en tendens, som er blevet mere almindeligt på nye haglbøsser og særligt på sportsvåben. Fordelen er, at det er let at foretage en skæftetilpasning, da dette kan gøres direkte uden at skulle have en bøssemager til at omforme skæftet. Justerbare skæfter findes i flere former, hvor der er stor forskel på, hvor meget der kan indstilles umiddelbart.

På de simpleste justerbare skæfter er det kun længden, der kan indstilles, og ofte kun ved tilkøb af kortere eller længere bagkapper. Disse skæfter omtales normalt ikke som justerbare.

Det næste trin er skæfter med en justerbar kolberyg, hvor man kan justere det, der svarer til krumningen på våbnet og til dels cast. Våben med disse skæfter sælges ofte med påtegningen justerbar, men det er altså kun skæfteryggen, der kan justeres.

Den sidste kategori af justerbare skæfter er de fuldt justerbare, hvor både længde, krumning og cast kan justeres.

Disse skæfter ses ofte på halvautomatiske våben, da det er lettere på disse våbentyper at lave et holdbart system, hvor man kan justere cast. Benelli har med deres model 828 U en O/U med fuldt justerbart skæfte til både venstre- og højreskytter. Man kan også

købe specielle skæfter til visse modeller af sportsvåben, hvor alle skæftemål kan justeres, som f.eks. de tyske Ergo-sign-skæfter.

Skæftemål

Skæftets mål er vigtigt, for at våbnet håndteres ubesværet, og skæftet skal passe skytten således, at det understøtter skyttens teknik. Men det er forkert at tro, at små justeringer af skæftemål på en-tre mm har den store praktiske effekt på skydningen, men det kan have stor effekt mentalt. Skæftets mål skal også ses i sammenhæng med det pågældende våben. Hvis man f.eks. skyder med flere

forskellige haglvåben, skal disse ikke nødvendigvis have præcis samme skæfte mål, da det afhænger af skæfteform og våbnets øvrige udformning. Det er f.eks. helt normalt, at en S/S med engelsk skæfte skal være ca. en cm længere end en O/U med pistolgreb til den samme skytte. Læs evt. mere om skæftetilpasning her: kortlink.dk/2ps72

Benelli 828U's justeringssystem af små metalstykker giver 40 forskellige kombinationer af krumning/drop og cast, 20 kombinationer til højre skulder og 20 kombinationer til venstre skulder. Våbnet kan justeres med en krumning fra 42,5 mm til 65 mm i spring på 2,5 mm og cast on og cast off på op til seks mm. Standardskæfte kan med forskellige bagkapper justeres fra 36,5 til 38,5 cm.

På tegningen er et skæfte til en skytte, der skyder fra højre skulder, og derfor er tåen drejet væk fra skytten for at give et bedre anlæg mod skuldrene. Denne drejning af tåen, til højre for centerlinjen, er skåret ud i træet og kan ikke ændres. Det er en afgrundene til, at det kan være vanskeligt at lave geværer, der kan tilpasses både højre og venstre skulder.

Er et justerbart skæfte altid en fordel?

Det korte svar er nej, for der er også ulemper ved et justerbart skæfte. Som udgangspunkt vil langt de fleste haglskytter, når de kan skuldre en haglbøsse korrekt, kunne få tilpasset et givent våben hos en bøssebager. Dette er normalt kun nødvendigt at gøre én gang, da våbnet så passer skytten, og en eventuel ny tilpasning er kun nødvendig, hvis skytten ændrer sig væsentligt fysisk, f.eks. taber sig eller tager på. Her skal der normalt være tale om vægtændringer på over 10 kg. Langt de fleste justerbare skæfter justeres kun én gang til skytten, og så justeres der ikke yderligere på våbnet, da det ikke er nødvendigt. Da mange forhandlere tilbyder skæftetilpasning som en del af købet af et nyt eller brugt våben, har de fleste haglskytter ikke behov for et justerbart skæfte.

På mange våben er det også muligt at justere afstanden frem til aftrækkeren ved at løsne en lille skrue og flytte aftrækkeren. Det hjælper på håndstillingen på våbnet, men mange gange skal der også fjernes lidt træ fra grebet for at give en god håndstilling, særligt hvis du har små hænder.

Her er Brownings skæfte med justerbar skæfteryg, som giver mulighed for at justere krumningen på skæftet samt cast. Der er dog kun tale om, at man flytter skæfterygen, hvor der ved egentligt cast er tale om, at hele skæftet drejes i kolbehalsen.

Tro er alt

Den største ulempe ved justerbare skæfter er den mentale. Fordi haglskydning er så ubevist for os, kan vi let tabe troen på, at vi kan ramme med et bestemt våben, og tro er alt i haglskydning. Er din teknik korrekt, og har du trænet, så er 90 % af skuddets succes dit mentale overskud og tro på, at du kan ramme. Med et justerbart skæfte kan der let komme forstyrrende tanker, såsom vil jeg skyde bedre med to mm mere cast, har min kindpude flyttet sig, og er det derfor, jeg ikke rammer? Sådanne tanker har alle skytter, og hvis man tidligere har skudt godt med våbnet,

flytter disse tanker bare opmærksomheden fra det væsentlige, nemlig at holde fokus på målet og holde svinget i gang under hele skuddet.

Nogle haglskytter møder op til hver træning og konkurrence med et nyt setup på det justerbare skæftet. Det kan selvfølgelig give nyttig viden til skytten, men det kan også medføre manglende tro på våbnet, og om skæftet har det helt rigtige setup. Et justerbart skæfte kan ikke fikse en forkert teknik eller manglende øvelse, men kan fjerne fokus fra indlæringen af en korrekt teknik, og det kan give store udfordringer og mange forbiere. ♦